

Společně využívané podzemní vody na česko-saském pomezí (GRACE)

**Gemeinsam genutzte Grundwasserressourcen im tschechisch-sächsischen
Grenzgebiet (GRACE)**

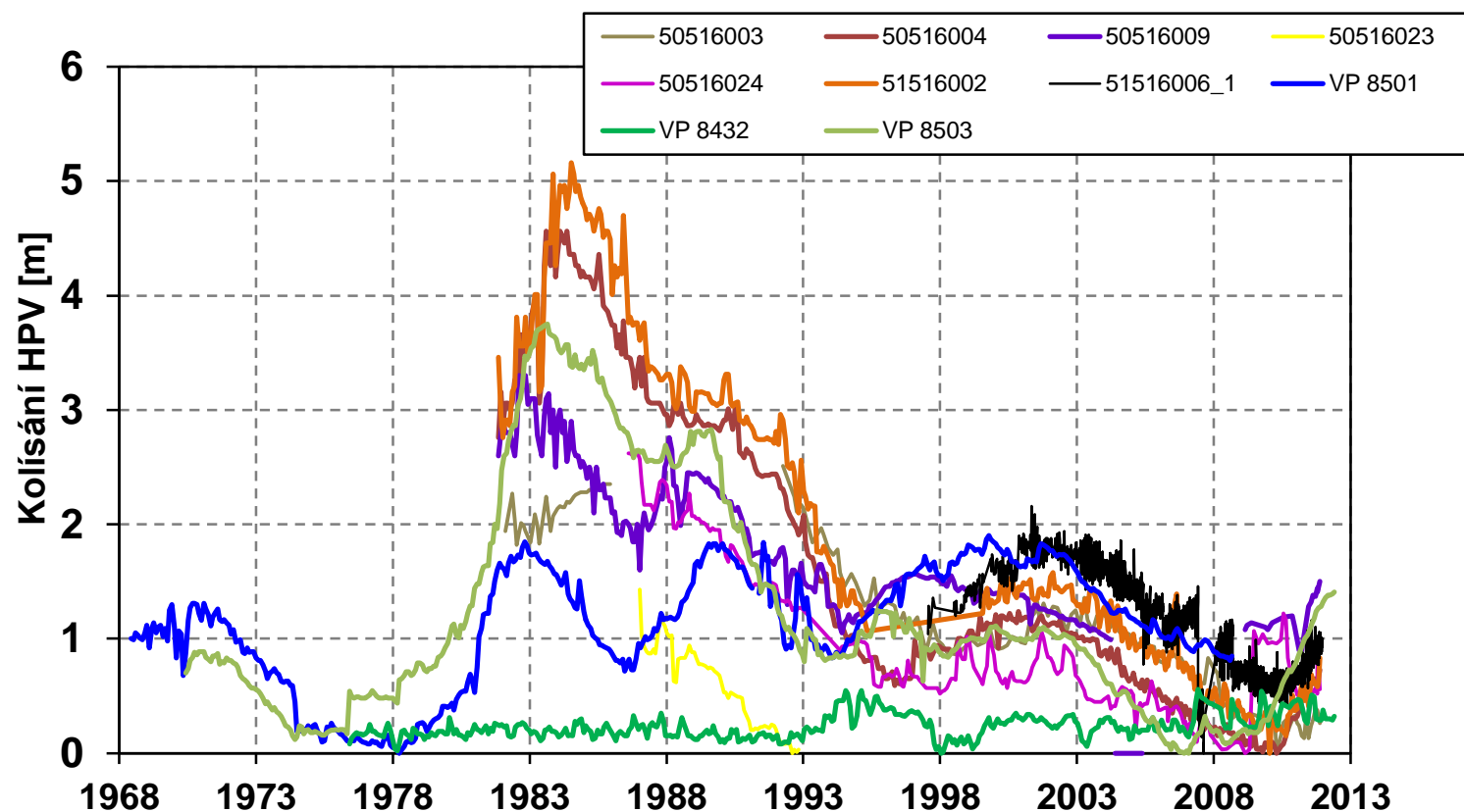
Transientní matematický model v oblasti Hřensko – Kirnitzsch/Křinice

Mgr. Ondřej Nol, AQUATEST, a.s. (nol@aquatest.cz)

Mgr. Jiří Vaněk, AQUATEST, a.s. (vanekj@aquatest.cz)

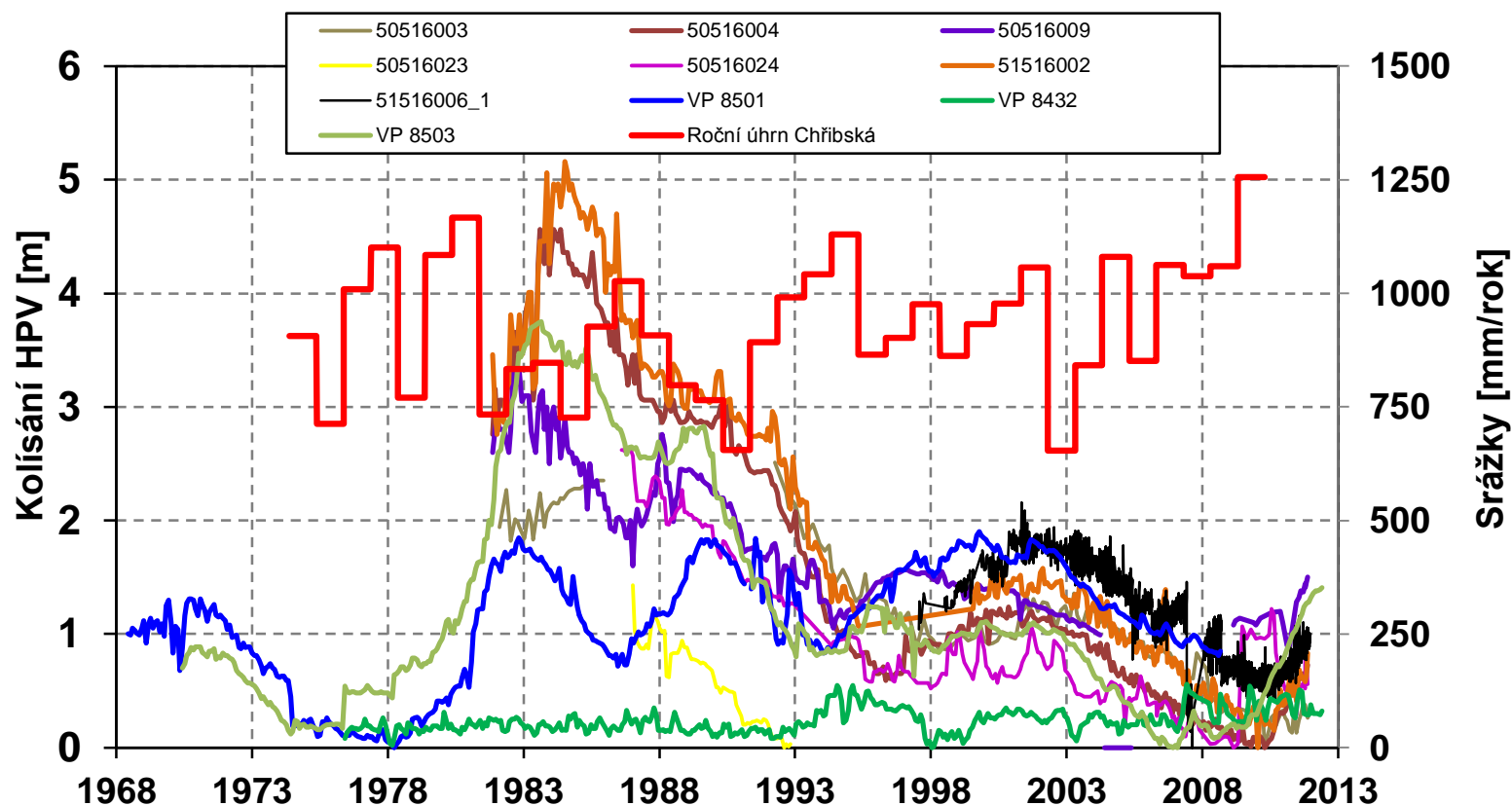
Problematika kolísání podzemních vod:

- V zájmové oblasti došlo za posledních 30 let k výraznému poklesu hladin podzemní vody....

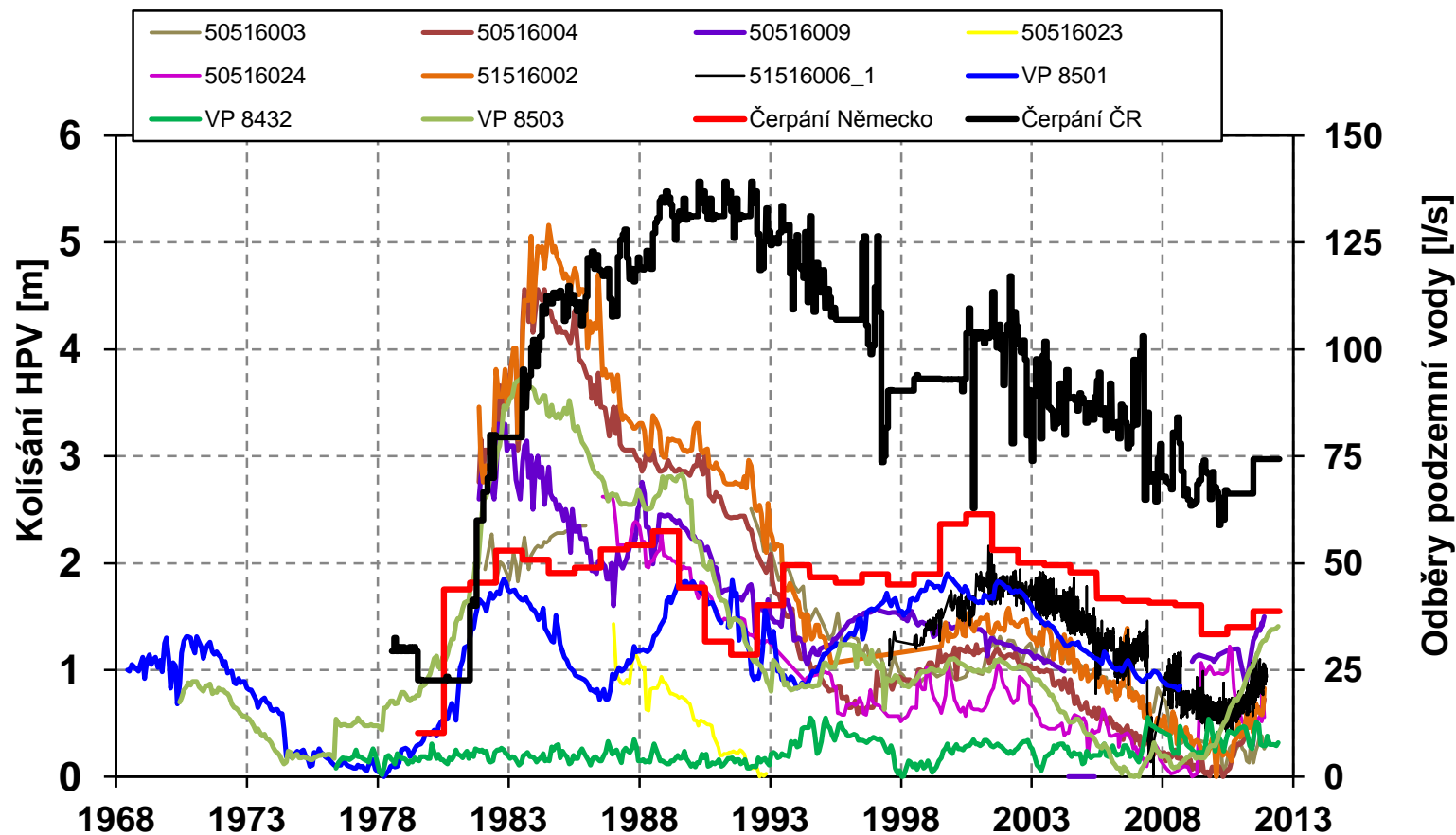
Problematika kolísání podzemních vod:

- Pokles hladin podzemní vody mohl být způsoben snížením infiltrovaného podílu z atmosférických srážek....

Problematika kolísání podzemních vod:

- ....anebo čerpáním podzemní vody na českém a německém území....

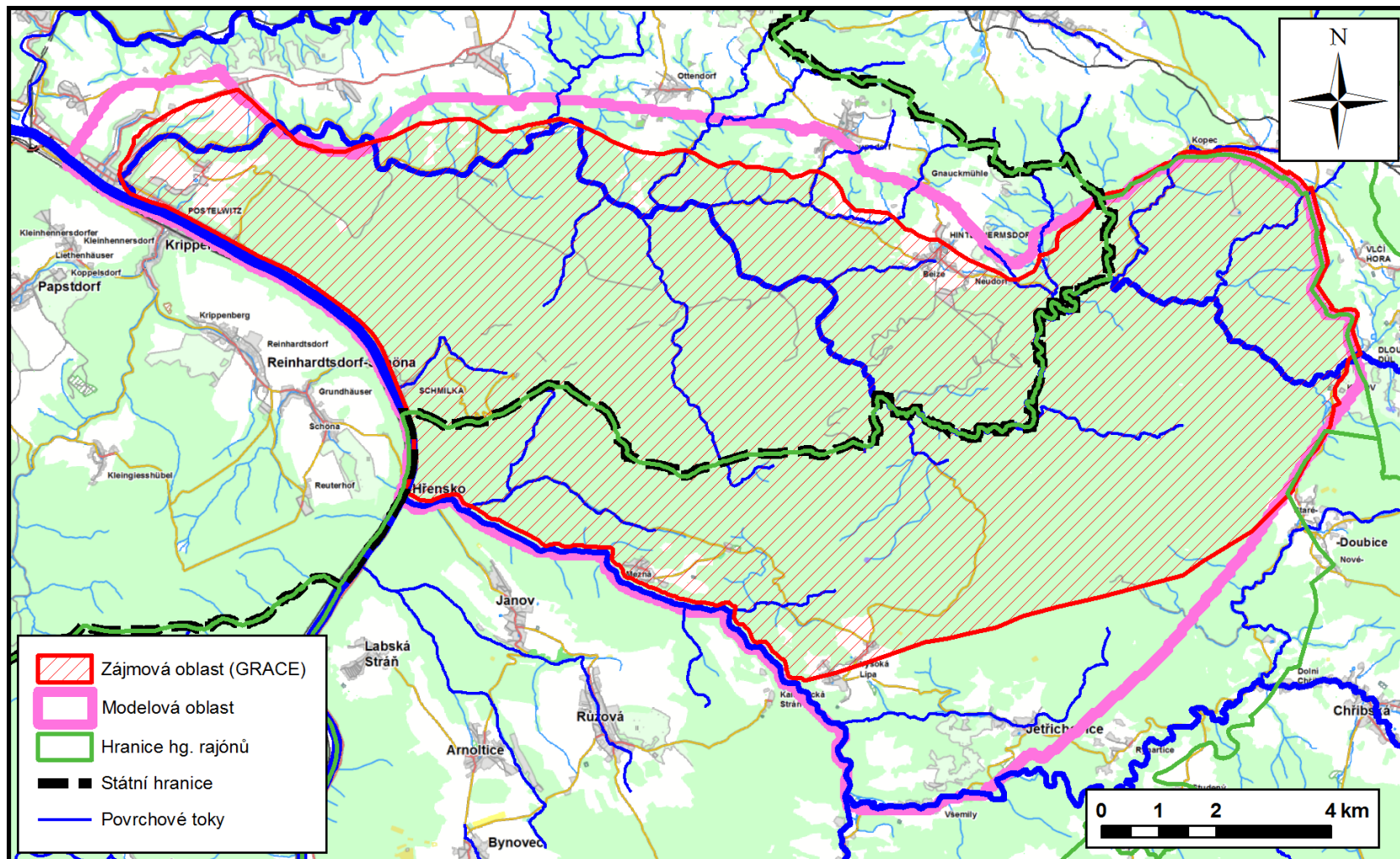

Cíle matematického modelu:

- Shromáždění veškerých dostupných dat v přeshraniční oblasti;
- Sestavení přeshraničního hydrogeologického modelu;
- Sestavení matematického modelu, kalibrovaného na zaznamenané změny hladin podzemní vody;
- Prognózy vývoje hladin podzemní vody se sníženou infiltrací vlivem působení klimatické změny (*zvyšování teploty zvýší podíl evapotranspirace a sníží infiltraci*) a pro různě veliké odběry podzemních vod

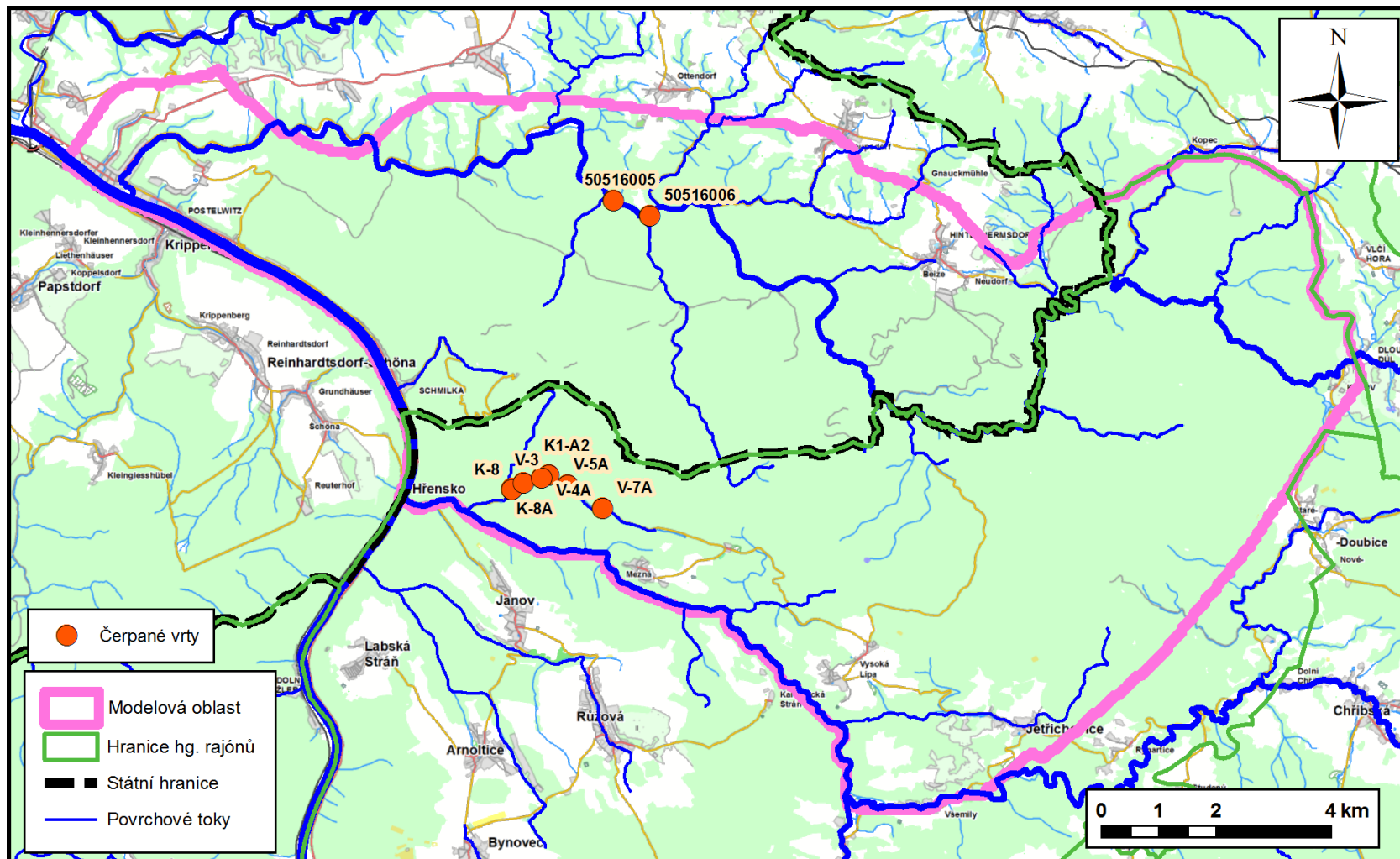

Vymezení matematického modelu:

Hlavní odběry podzemních vod:

Přeshraniční hydrogeologický model - postup:

- V přeshraniční oblasti (na českém i německém území) lze definovat 4 kolektory - kolektor A a BC na českém území, kolektory 1, 2, 3 a 4 na německém území;
- Propojení českých a německých kolektorů;
- Základní stavební prvek - geologický model od firmy G.E.O.S. (Voight et al., 2013, Kahnt et al., 2014) se 14 geologickými vrstvami křídových sedimentů na německém území. Vrstvy byly označeny HGK 800 až HGK 990;
- Podle Rösnera et al., (2008) byly jednotlivé geologické vrstvy spojeny do hydrogeologických kolektorů a poloizolátorů;

Přeshraniční hydrogeologický model - schéma:

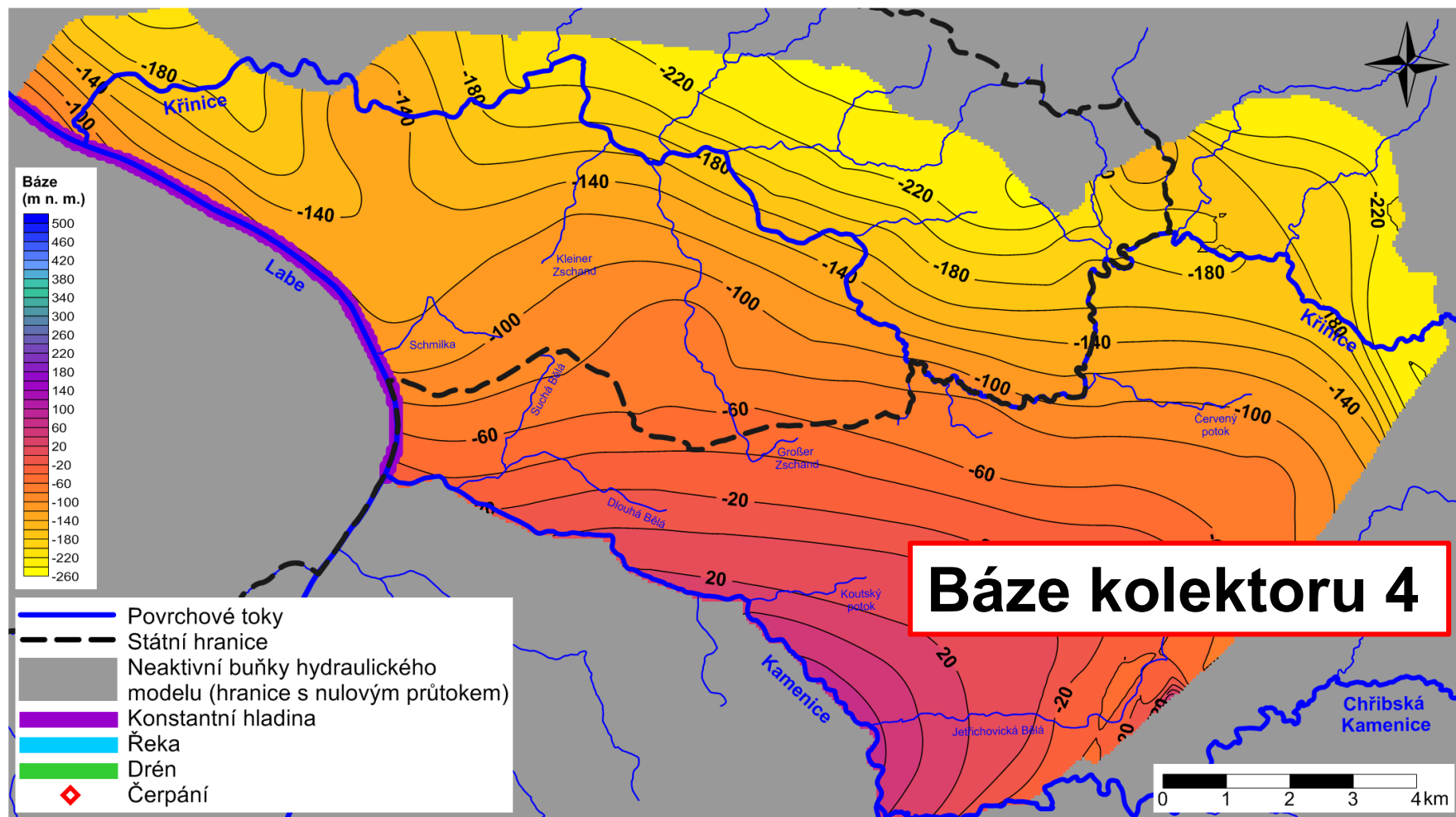
HGK	Německé označení geologických vrstev	Hydrogeologické zařazení podle Rösnera et al. (2008)	České názvosloví	Odvozená definice hydrogeologických vrstev v hydrogeologickém modelu	
				Západní část	Východní část
800	Sandstein e	Kolektor 1c	–	Kolektor 1	
810	Zwischenzone δ_2		–		
820	Sandstein d	Kolektor 1b	–		
830	Zwischenzone γ_3		–		
840	Sandstein c	Kolektor 1a	–		
850*	Zwischenzone β		–	Poloizolátor 1/2	
860	Sandstein b	Kolektor 2	Kolektor BC	Kolektor 2	Kolektor 2+3
870	Sandstein a_3				
872	Sandstein a_2				
875	Lamarcki-Pläner				
880	Sandstein a_1	Kolektor 3			Poloizolátor 2/3
890	Labiatus-Sandstein			Kolektor 3	Kolektor 2+3
900	Labiatus-Pläner		Poloizolátor A/BC	Poloizolátor 3/4	
910	Cenoman	Kolektor 4	Kolektor A	Kolektor 4	

Přeshraniční hydrogeologický model - postup:

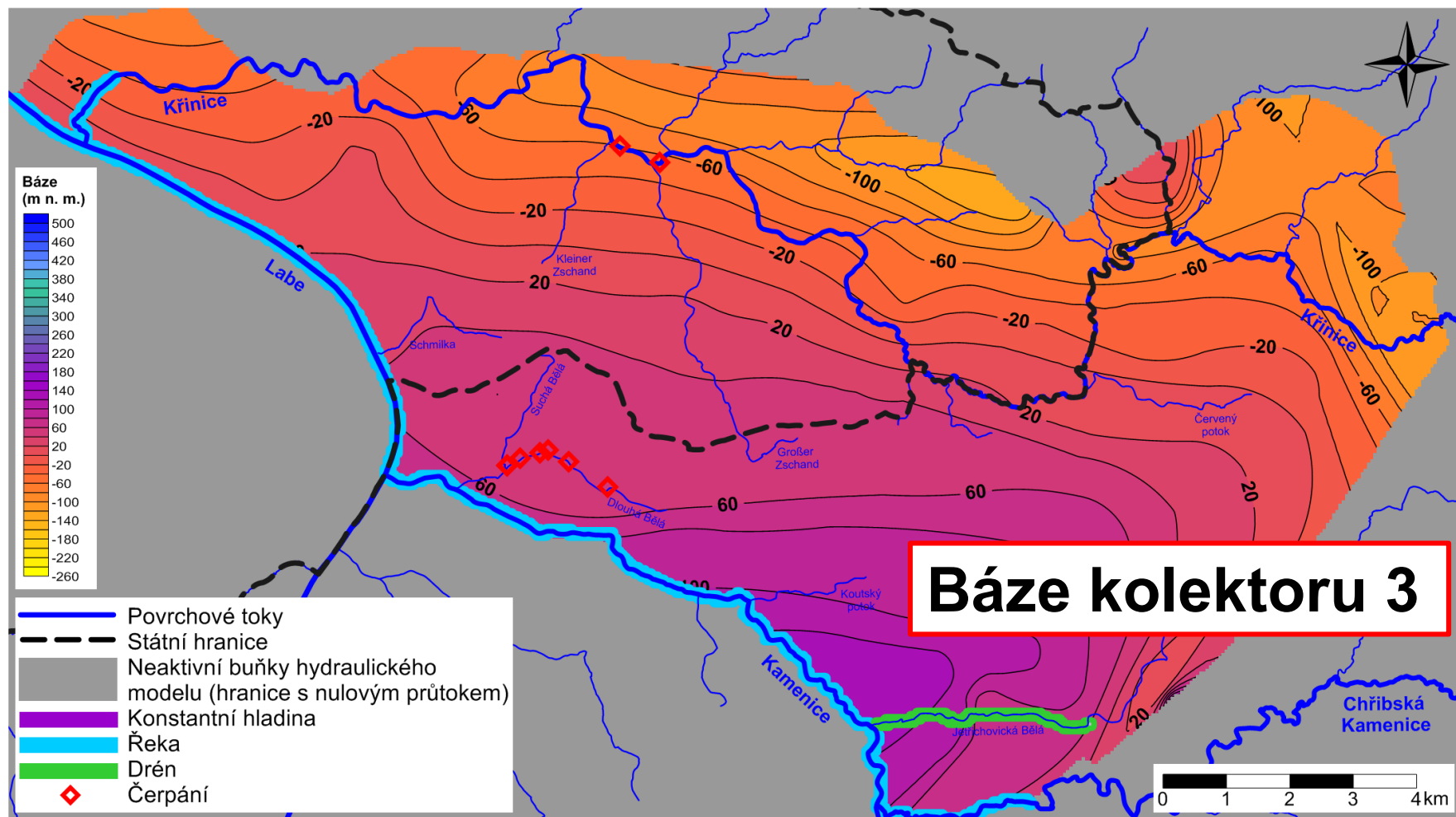
- Na základě podkladů Herčíka et al. (1987), dat z ČGS-Geofondu, dat z archívu zhotovitele byly kolektory 3 a 4 na německé území propojeny s českými kolektory A a BC;
- Strop kolektoru 3 a báze kolektoru 2 na českém území byly odvozeny podle nadmořské výšky pramenů, které byly zdokumentovány Eckhardtem (2013);
- Báze kolektoru 1 byla na českém území extrapolována podle sklonů na německém území a místně upravena podle nadmořské výšky pramenů, které náleží do kolektoru 1. Rozsah kolektoru 1 na českém území byl upraven podle digitálního modelu terénu.

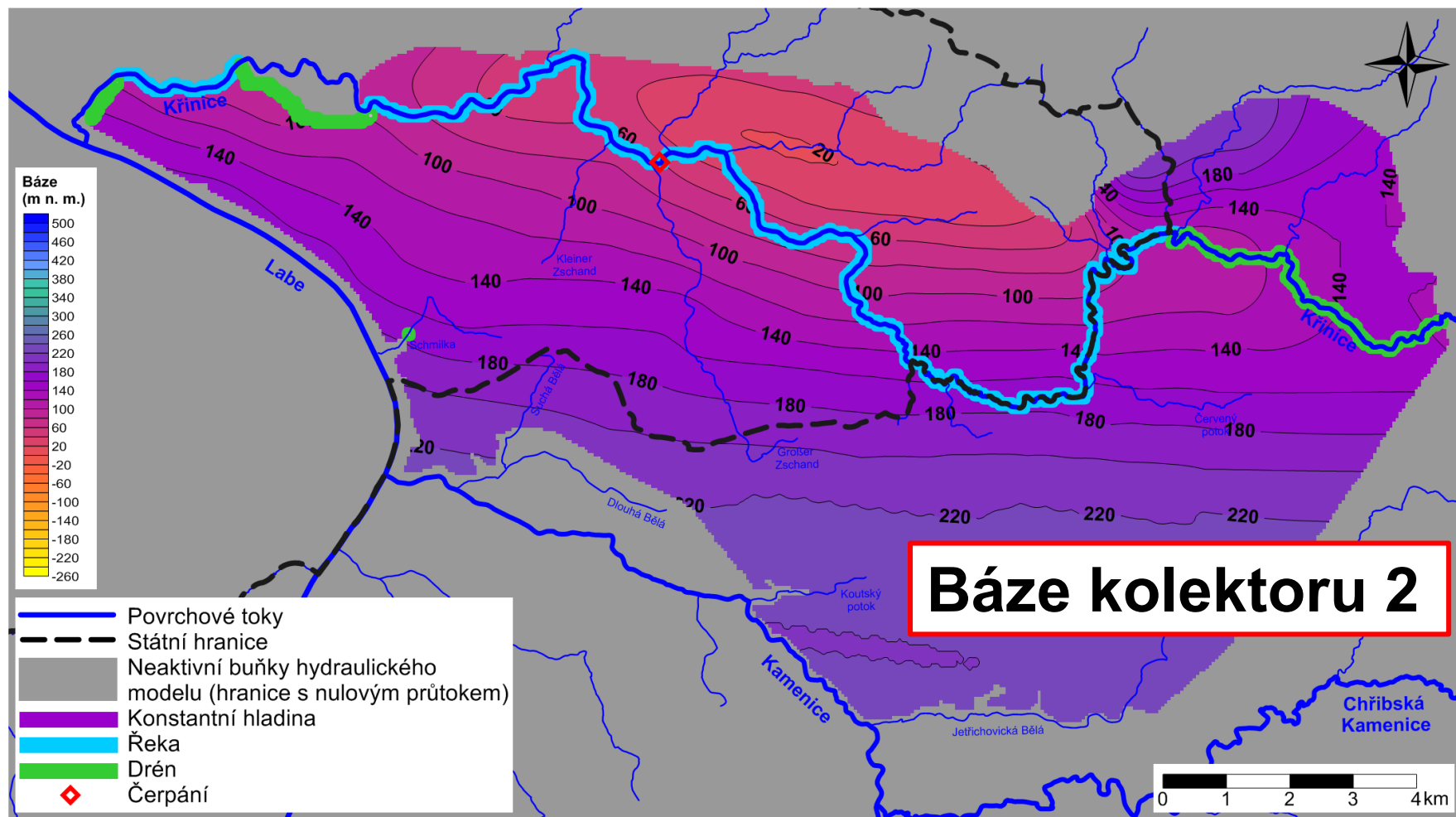
Vymezení kolektorů a poloizolátorů:

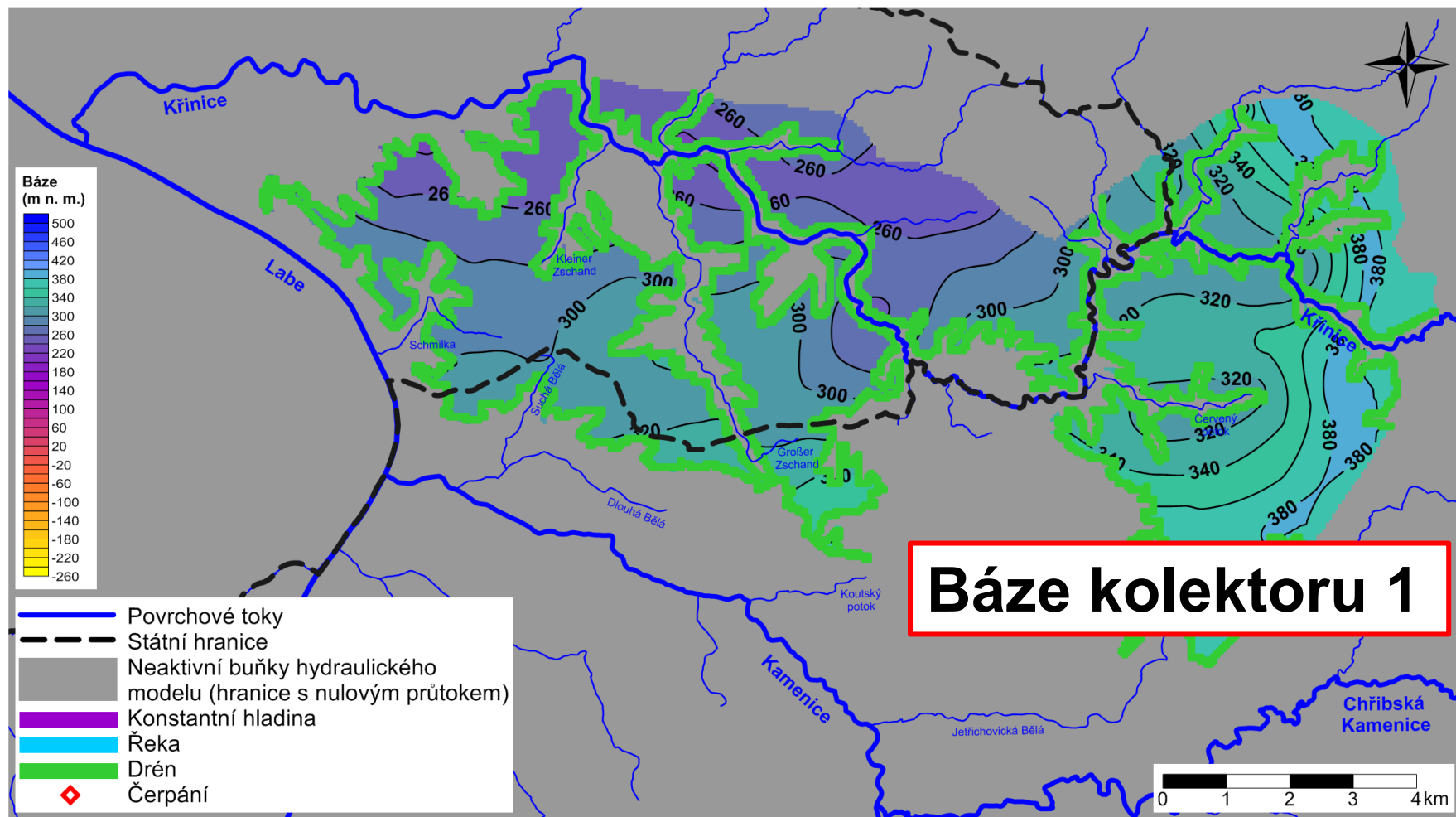
Vymezení kolektorů a poloizolátorů:

Vymezení kolektorů a poloizolátorů:

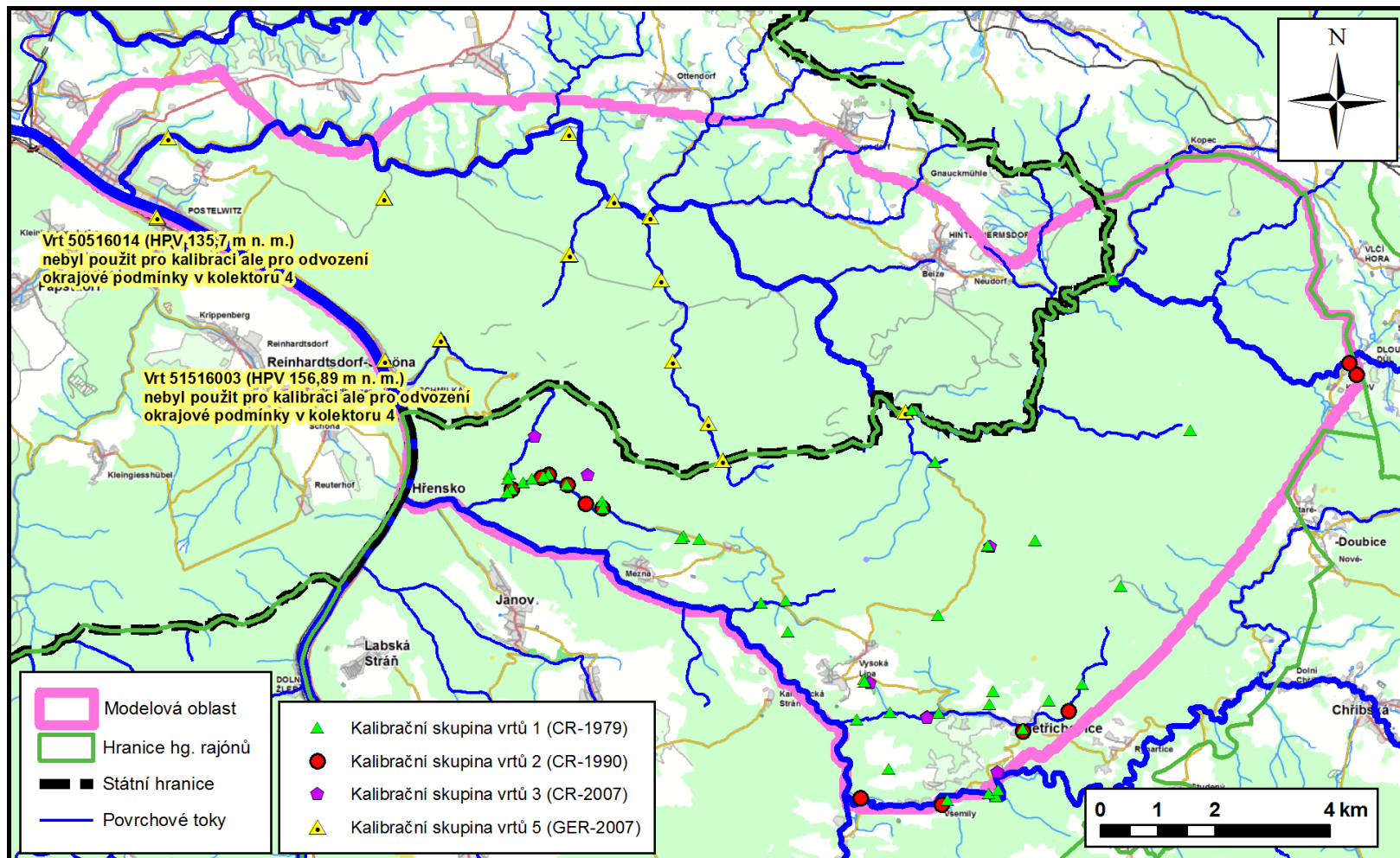

Vymezení kolektorů a poloizolátorů:

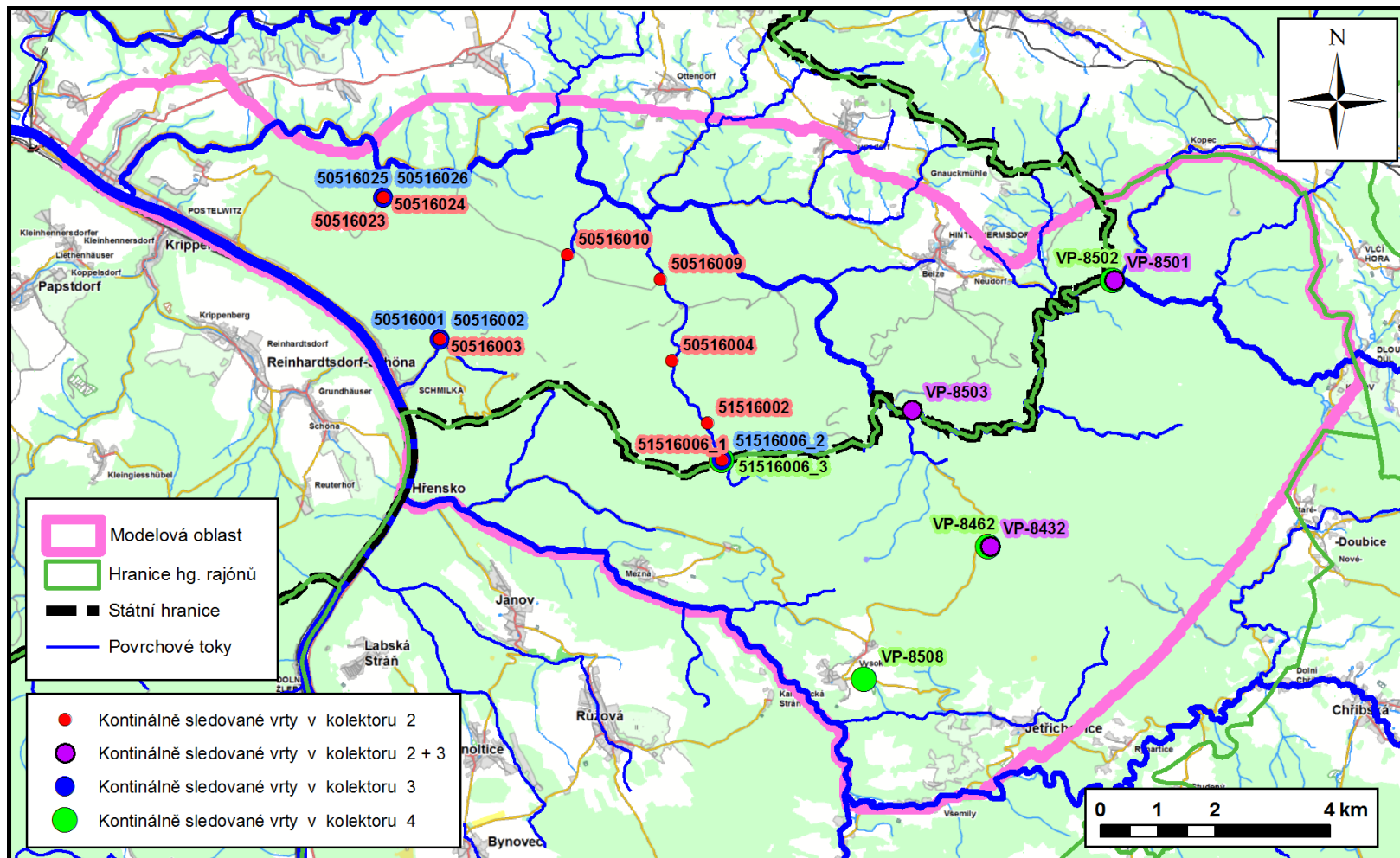

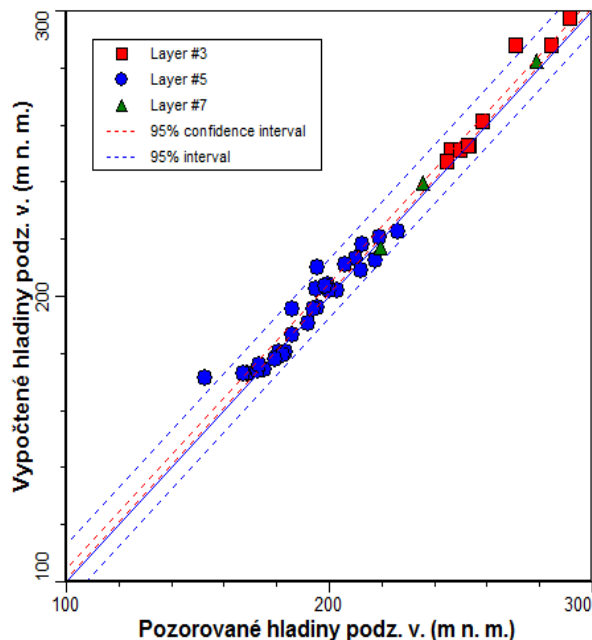
Kalibrace na jednorázově zaměřené vrty:

Kalibrace na kontinuálně sledované vrty:

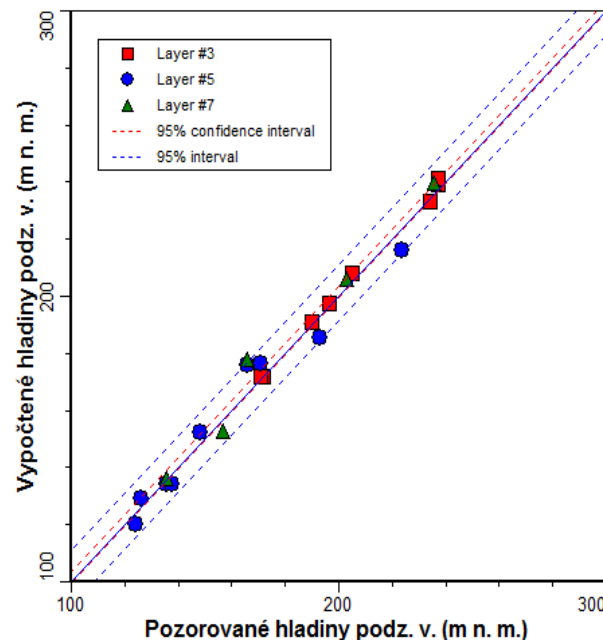

Výstupem je kalibrovaný model:

Max. Residual: 18.767 (m) at V-1B/1
 Min. Residual: 0.149 (m) at LO-16P/1
 Residual Mean : 2.835 (m)
 Abs. Residual Mean : 4.068 (m)

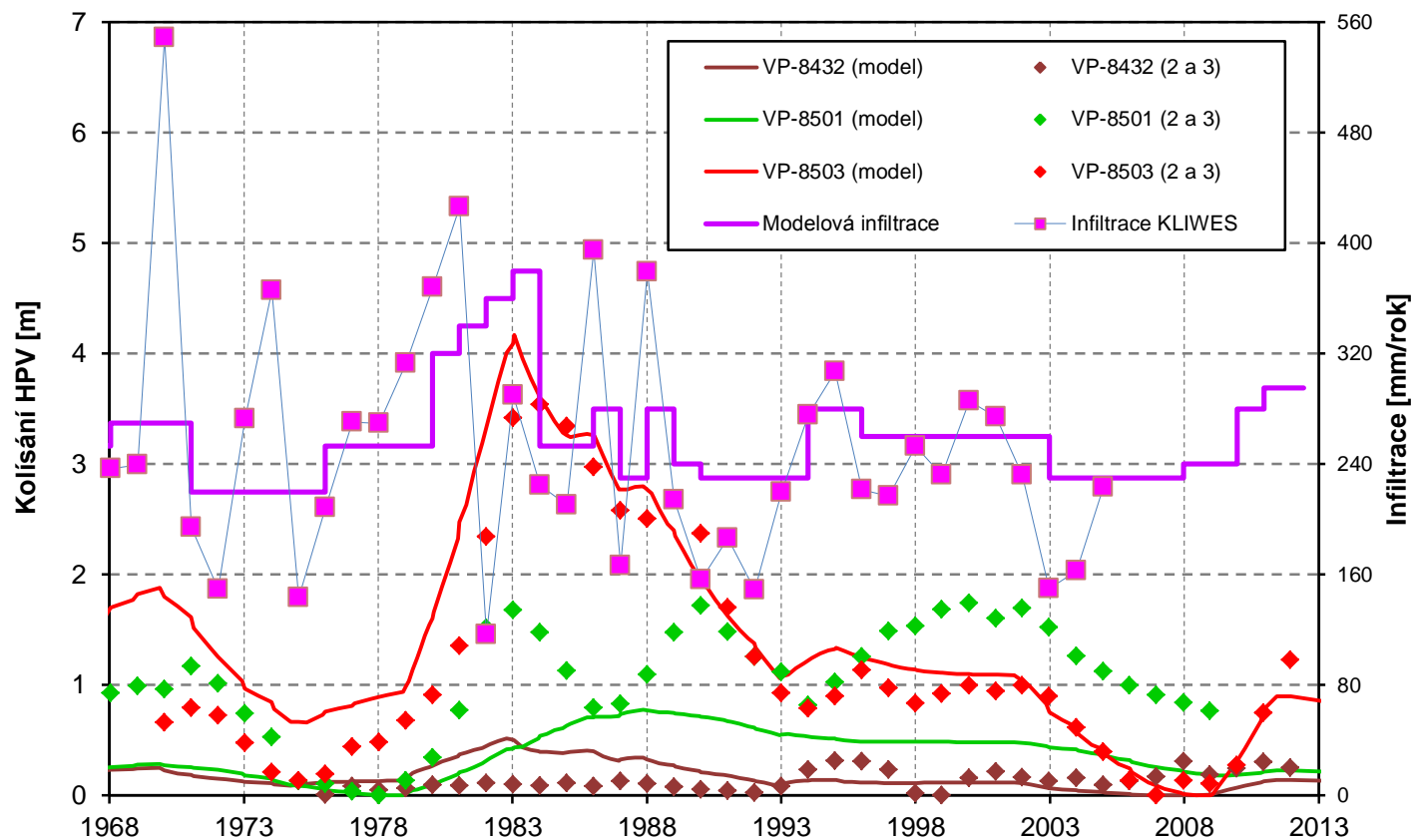
Num. of Data Points : 40
 Standard Error of the Estimate : 0.814 (m)
 Root Mean Squared : 5.821 (m)
 Normalized RMS : 4.192 (%)
 Correlation Coefficient : 0.99

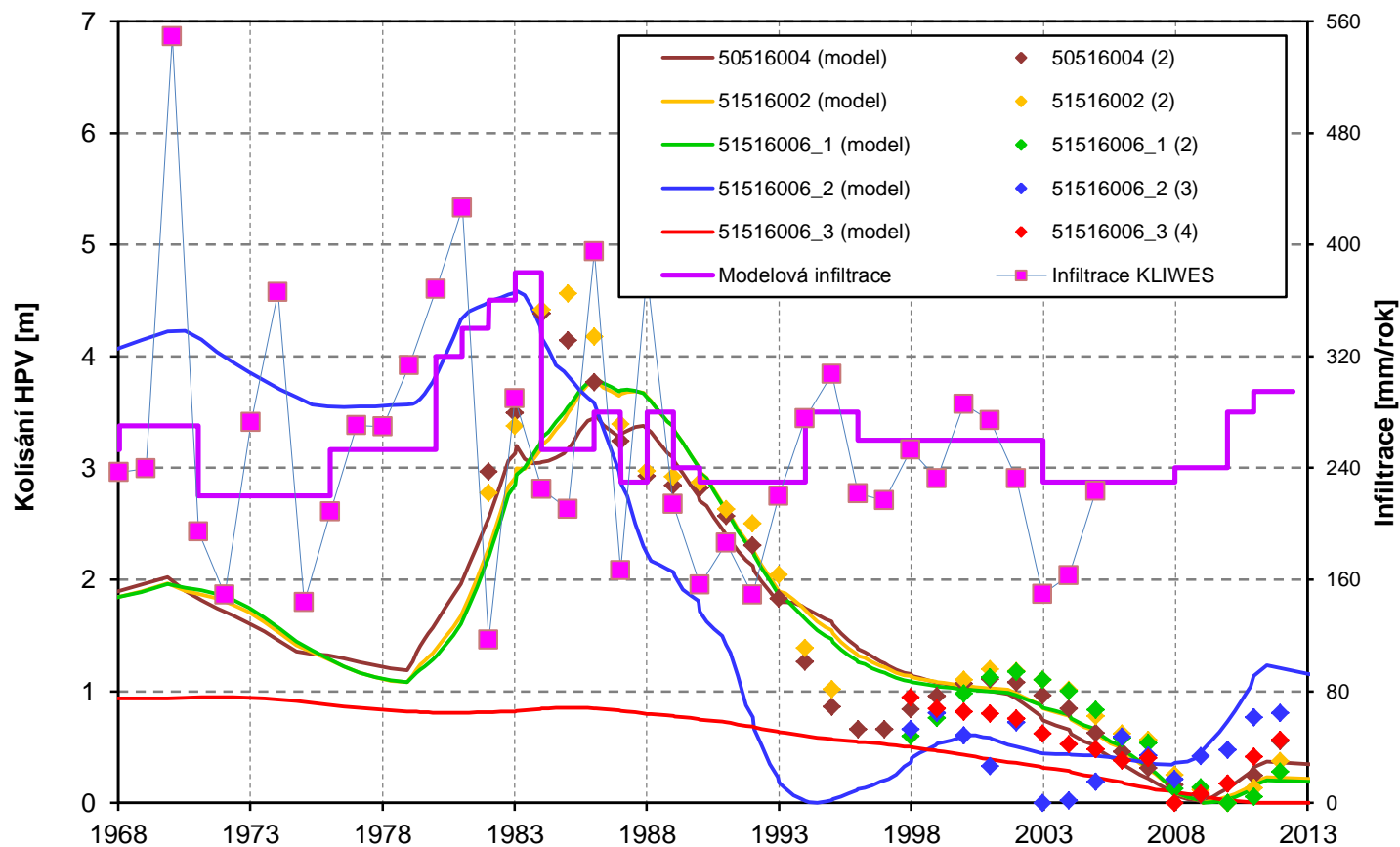
Max. Residual: 11.895 (m) at 50516018/1
 Min. Residual: 0.31 (m) at 50516014/1
 Residual Mean : 1.464 (m)
 Abs. Residual Mean : 3.907 (m)

Num. of Data Points : 24
 Standard Error of the Estimate : 0.967 (m)
 Root Mean Squared : 4.863 (m)
 Normalized RMS : 4.3 (%)
 Correlation Coefficient : 0.992

Výstupem je kalibrovaný model:

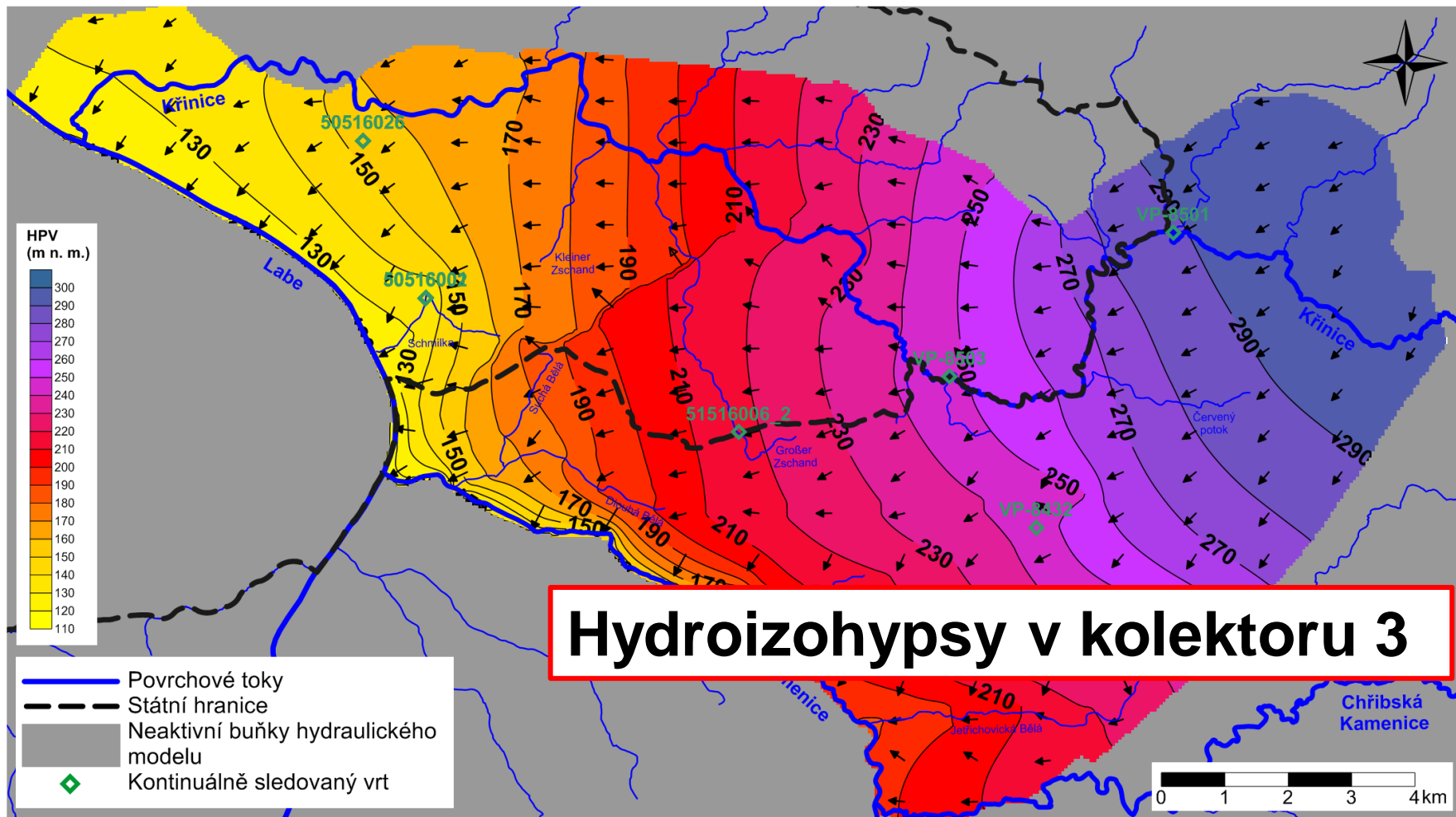

Výstupem je kalibrovaný model:

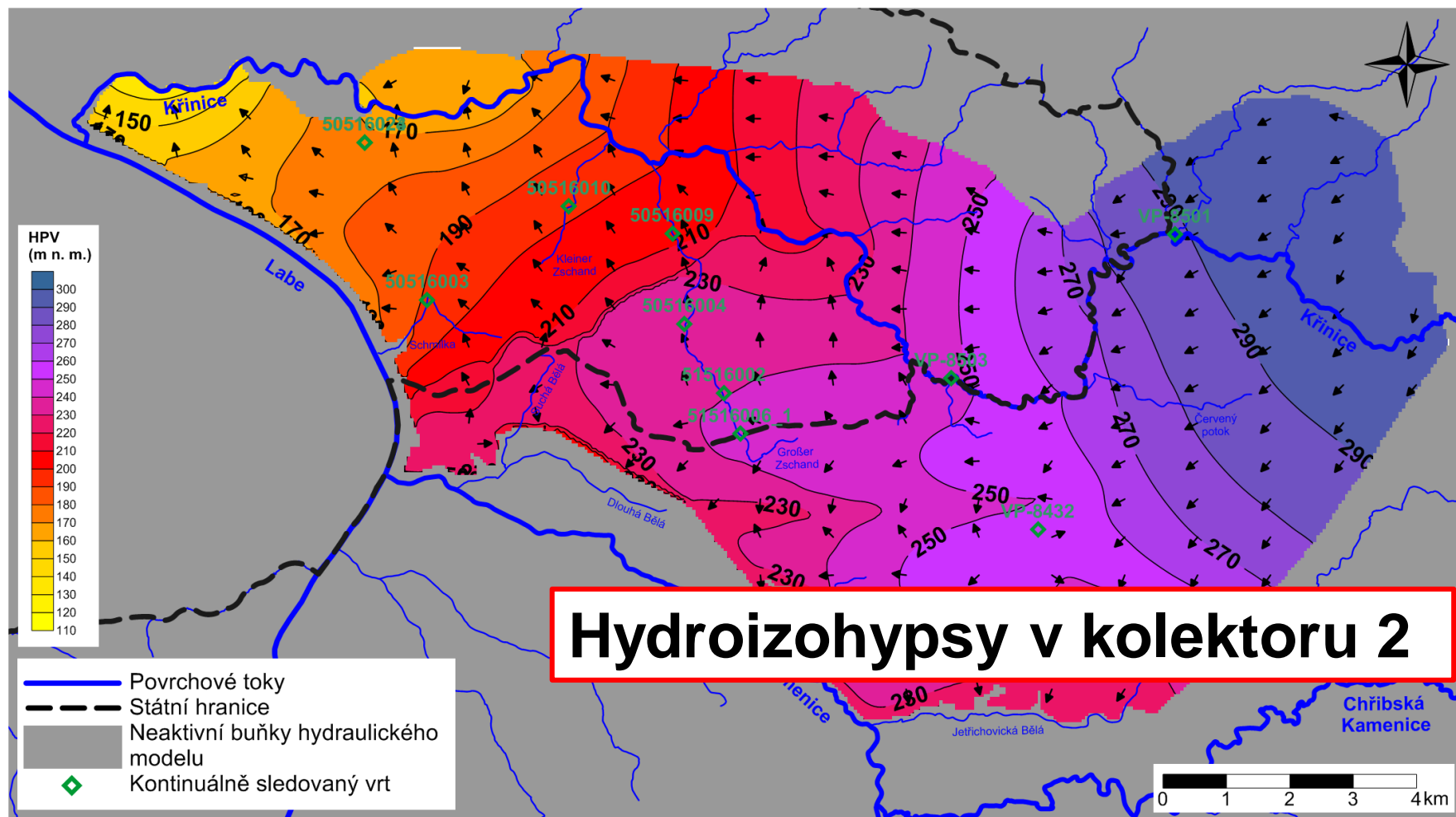

Hydroizohypsy v kolektoru 3:

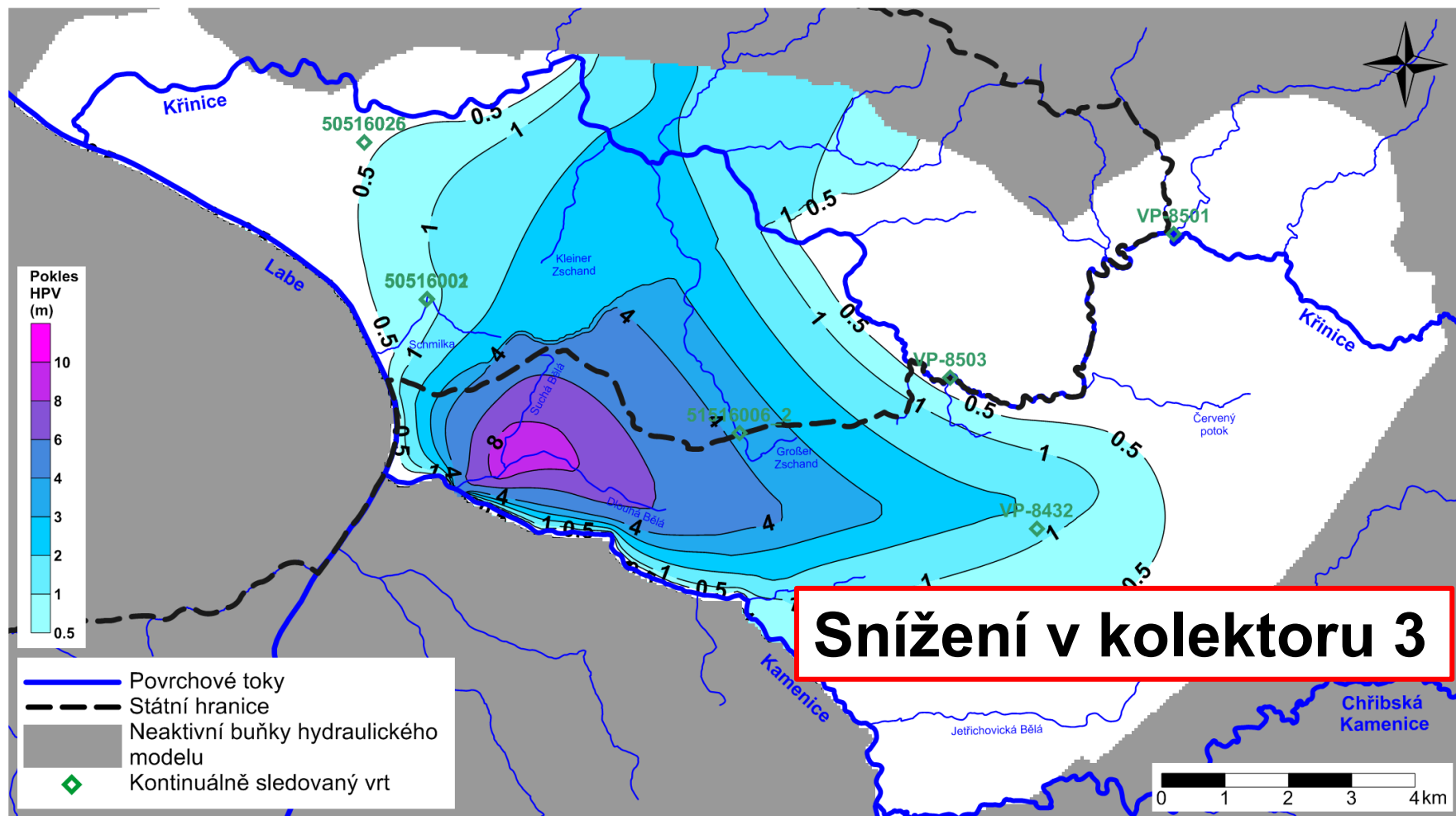

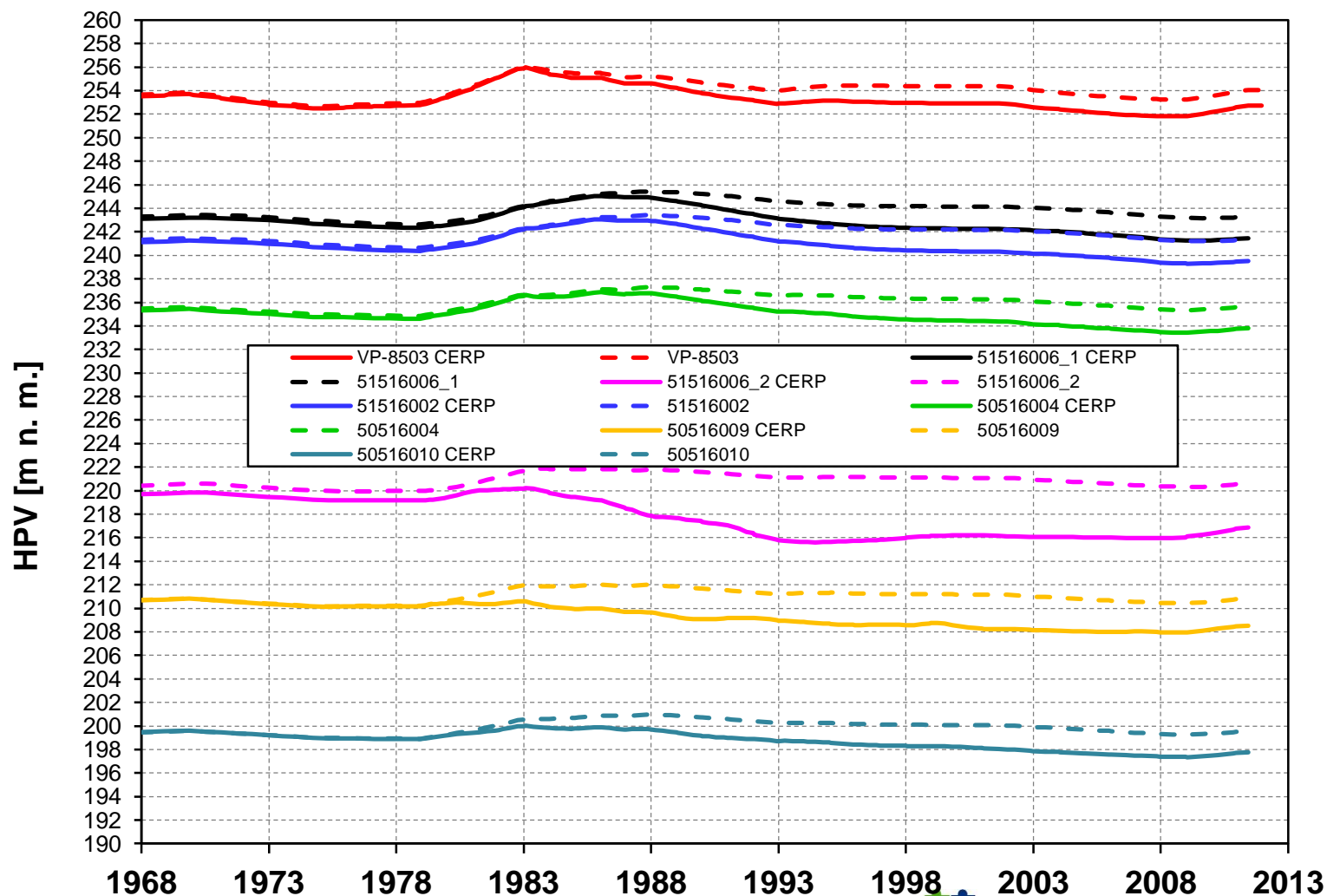
Hydroizohypsy v kolektoru 2:

Vliv čerpání:

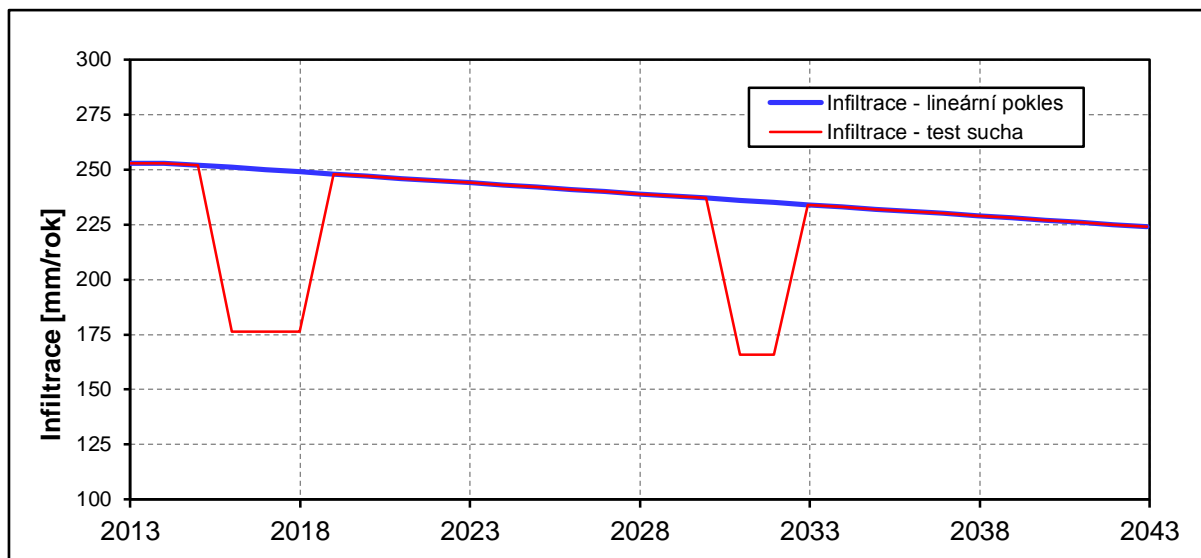

Vliv čerpání:

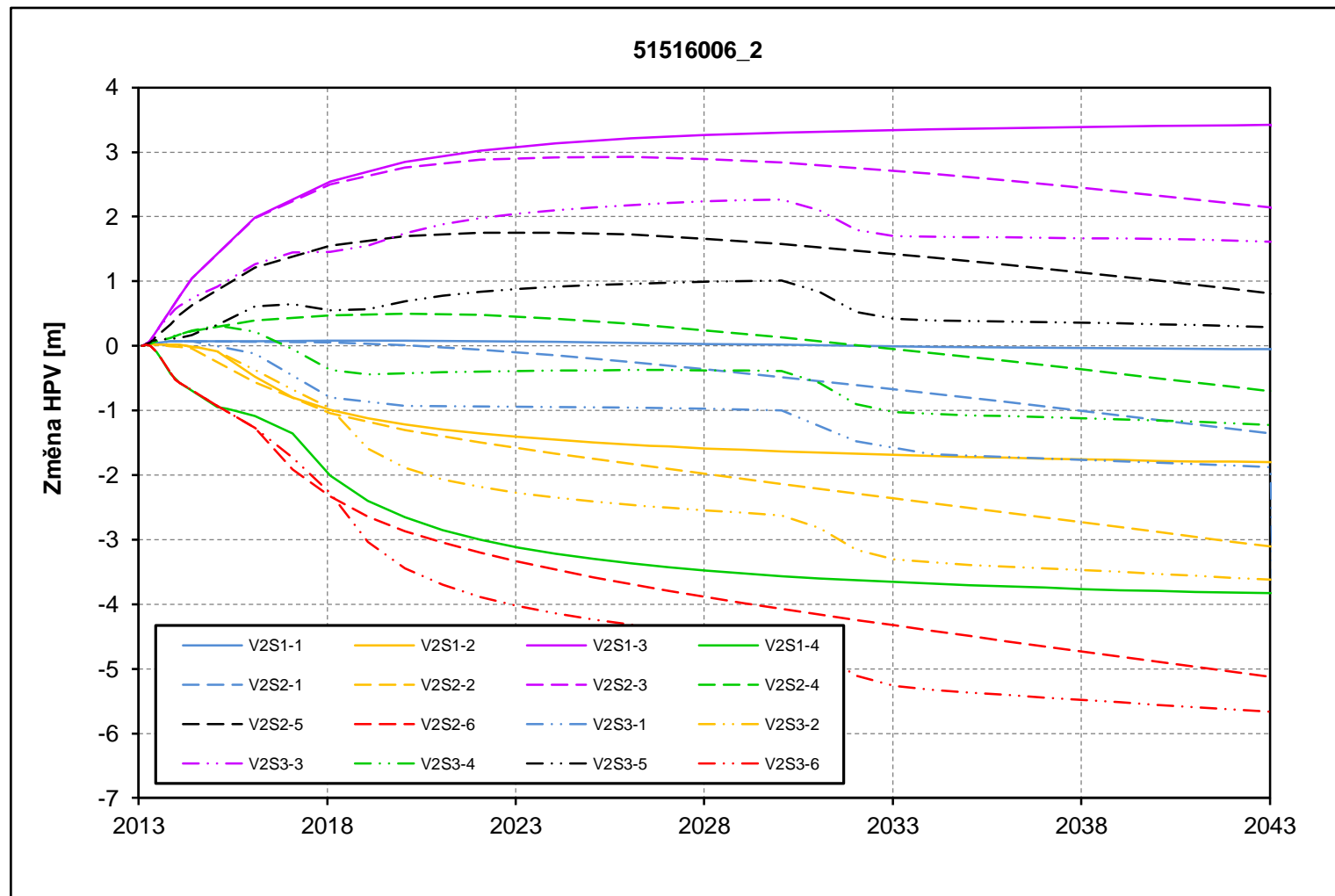

Predikce vývoje hladin podzemní vody (2013-2043):

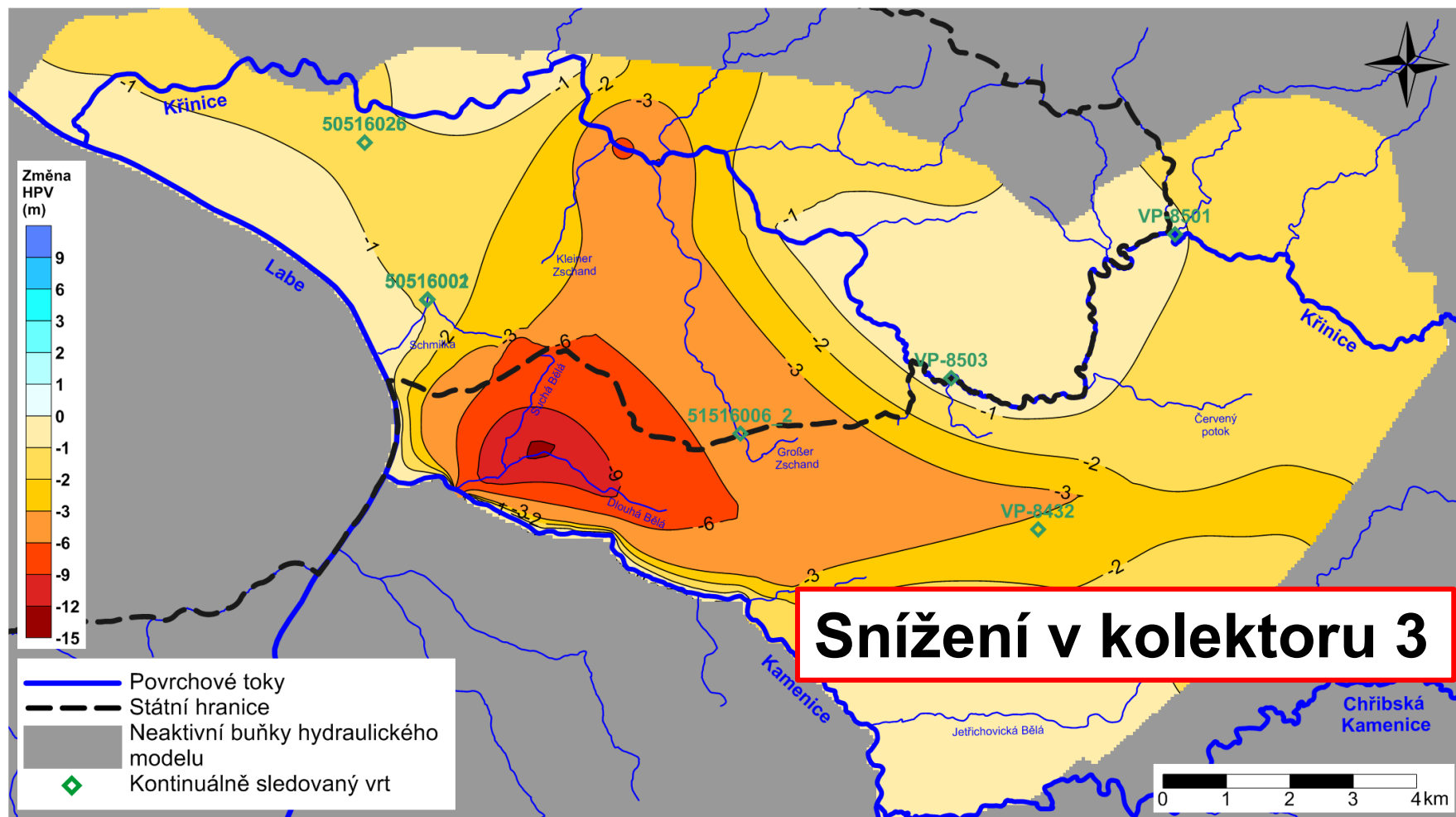
- Nakalibrovaný hydraulický model byl použit pro predikci vývoje hladin podzemních vod.
- V prognózních scénářích jsou uvažovány různé velikosti odběrů podzemní vody a různé varianty infiltrace (dlouhodobé sucho, krátkodobé sucho, atd...)

Predikce vývoje hladin podzemní vody:

Rozdíl hladin (V2S1-1 a V2S1-4, rok 2043):

Hlavní závěry:

- Na kolísání hladiny podzemní vody v modelové oblasti má vliv **kombinace 2 faktorů** – velikosti infiltrace a odběrů podzemní vody.
- Dlouhodobý pokles hladiny podzemní vody ve všech pozorovacích vrtech v období 1982–1991 byl způsoben vysokými odběry podzemní vody. Celkový efekt byl navíc znásoben předcházejícím velmi vlhkým obdobím (1980–1981) a naopak následnými suchými obdobími (1980–1985, 1990–1991), která měla za následek zvýšení poklesů hladin podzemní vody na dlouhodobě pozorovaných vrtech.
- Vliv obou faktorů na kolísání hladin podzemních vod je zhruba rovnocenný.

Hlavní závěry:

- Po roce 1991, kdy došlo k významnému snížení odběrů podzemní vody, lze zaznamenané kolísání hladin připsat zejména kolísání infiltrace, neboť odběry podzemních vod jsou od této doby na obou stranách relativně stabilní.
- Pokud budeme uvažovat průměrný pokles infiltrace o 1 mm ročně jako důsledek klimatické změny, pak dojde při konstantním odběru podzemních vod (maximální povolené množství) k poklesu až o 3,5 m v kolektoru 2, resp. 6–9 m v kolektoru 3 (v závislosti na lokalitě – drenážní/infiltrační oblast).;

Hlavní závěry:

- Z hlediska využitelných zdrojů podzemních vod je nutné poznamenat, že jak maximální odběry, které byly zaznamenány v historii, tak i suma všech současně povolených odběrů v modelové oblasti zřejmě nepřekračují využitelné zdroje podzemních vod;
- Pokud budou odběry podzemní vody pokračovat ve stávajícím množství a zároveň se nezmění infiltrace, nedojde k poklesům hladin podzemních vod;
- Pokud se odběry podzemních dlouhodobě přiblíží k maximálně zaznamenaným odběrům, hladina podzemní vody klesne až o 4 m v kolektoru 3, avšak režim podzemních vod bude ustálený a hydrogeologická struktura nebude přetížena.

Děkuji za pozornost

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit

